

MESTO DOLNÝ KUBÍN

Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín

Ministerstvo životného prostredia SR
Sekcia posudzovania vplyvov na ŽP
Oddelenie posudzovania vplyvov na ŽP
Námestie Ľ. Štúra 1
812 35 Bratislava

✉ Váš list číslo/zo dňa
Ev. č.:3770/2022-11.1.2/dš
4598/2022

Naše Číslo
35484-301/2024

☎ Vybavuje/linka
Ing. E. Budiak Cimráková
043/581 44 33

Dolný Kubín
22.10.2024

VEC: Stanovisko a pripomienky k rozsahu hodnotenia

RÝCHLOSTNÁ CESTA R3 ORAVSKÝ PODZÁMOK – DOLNÝ KUBÍN – DIAĽNICA D1

K zverejnenému rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, zverejnené na webovom sídle MŽP SR dňa 11.10.2024, uvádza **Mesto Dolný Kubín** nasledovné pripomienky na zapracovanie:

2. ROZSAH HODNOTENIA URČENÝCH VARIANTOV

2.1. Všeobecné podmienky

2.1.1. Navrhovateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (ďalej len „správa o hodnotení“). Vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti a jej lokalizáciu je potrebné, aby správa o hodnotení obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov, primerane charakteru navrhovanej činnosti.

2.1.2. Na vypracovanie správy o hodnotení sa vyžaduje vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zodpovedajúcom odboru činnosti alebo oblasti činnosti uvedenej vo vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.

2.1.3. Pre hodnotenie navrhovanej činnosti sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia. Platnosť rozsahu hodnotenia je 3 roky od jeho určenia.

2.1.4 Navrhovateľ doručí na MŽP SR kompletne vyhotovenie správy o hodnotení v listinnej podobe v počte 10 ks, samostatné všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie v listinnej podobe v počte 13 ks a správu o hodnotení na elektronickom nosiči dát v počte 1 ks Strana č. 5 rozsahu hodnotenia č. 2489/2024-11.1.2/dš, 66739/2024, 66742/2024-int. zo dňa 11. 10. 2024 a nákres navrhovanej činnosti vo formáte pdf, jpeg, kmz (MŽP SR si vyhradzuje právo spresniť

konečný počet dokumentácií podľa potrieb vyplývajúcich z ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov).

2.2. Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k predmetnej navrhovanej činnosti a po preštudovaní zámeru navrhovanej činnosti vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovanou činnosťou:

2.2.1. V správe o hodnotení popísať východiskový stav hydrogeologických pomerov a súčasný stav útvarov povrchových a pozemných vôd dotknutého územia, vrátane popisu ich aktuálneho ekologického a chemického stavu (u povrchovej vody), resp. kvantitatívneho a chemického stavu a s údajmi o hladinovom režime u podzemnej vody. Zhodnotiť súčasný stav dotknutých vodných tokov, najmä vodného toku **Orava, Jasenovský potok, Likavka vrátane ich dotknutých prítokov** a popísať rozsah a konštrukčné riešenie zásahov do vodných tokov.

2.2.2. Výpočtom preukázať množstvá vypúšťaných zrážkových vôd a posúdiť ich vplyv na kvantitatívny a kvalitatívny stav dotknutých recipientov, vrátane vplyvu na povodňové prietoky dotknutých vodných tokov v prípade zaústenia povrchového odtoku z objektov budovanej komunikácie do vodných tokov.

2.2.3. V správe o hodnotení zadefinovať konkrétne opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd, elimináciu úniku znečisťujúcich látok do povrchových vôd alebo do podzemných vôd tak, aby tieto látky neohrozili ich kvalitu.

2.2.4. Vypracovať a predložiť hlukovú štúdiu vypracovanú autorizovaným stavebným inžinierom, ako oprávnenou osobou, podľa § 5 zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov. Na základe predmetnej štúdie určiť opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov hluku. V rámci hlukovej štúdie posúdiť úroveň hlukového zaťaženia všetkých dotknutých obcí a určiť adekvátne opatrenia na elimináciu hluku. Na základe výsledkov hlukovej štúdie prehodnotiť potrebu **hlukových stien okolo urbanizovaných častí dotknutých obcí.**

2.2.5. Vypracovať a predložiť svetlotechnickú štúdiu, ktorá posúdi úroveň svetelného zaťaženia priestoru dotknutých obcí (najmä **mesta Dolný Kubín, obce Jasenová, obce Vyšný Kubín, obce Bziny a** obce Likavka) automobilovými svetlami. Na základe jej výsledkov určiť adekvátne opatrenia na elimináciu svetelného smogu najmä v nočných hodinách.

2.2.6. Vypracovať a predložiť klimatickú štúdiu a spracovať adaptáciu navrhovanej činnosti na zmenu klímy.

2.2.7. Vypracovať a predložiť inžinierskogeologickú štúdiu.

2.2.8. V správe o hodnotení posúdiť a vyhodnotiť kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti vo všetkých navrhovaných variantoch na dotknuté komunikácie a križovatky, ktoré sú v kontakte **alebo môžu byť ovplyvnené** navrhovanou činnosťou **(najmä dopravno-kapacitným posúdením všetkých smerov uvedených križovatiek na území mesta Dolný Kubín:**

ozn.	NÁZOV	CESTA	DRUH	VÝHLAD MESTA DK
KR1	Dolný Kubín centrum	I/70 - I/59	Mimoúrovňová	Bez zmeny
KR2	OC LIDL	I/70 - Aleja slobody	Okružná (OK)	CDS (Smart)
KR3	Obchodná akadémia	I/70 - Radlinského - III/2246	Styková	CDS (Smart)
KR4	Bysterec	I/70 - Na síhote - III/2262	Styková	CDS (Smart)
KR5	ČS Benzinol	I/70 - Bysterecká - Fučíkova	Styková	CDS (Smart)
KR6	OC TESCO	Nemocničná - Aleja slobody - Železničiarov - ČSA	Styková so železničným priecestím	CDS (Smart) - styková
KR7	Slovenská pošta	Aleja slobody - A. Sládkoviča	Styková	Bez zmeny
KR8	Nadchod	Aleja slobody - S. Nováka	Styková	Bez zmeny
KR9	Gymnázium	Aleja slobody - J. Hollého - Nemocničná	Okružná (OK)	CDS (Smart) - styková
KR10	Medzihradné	III/2248 – I/59 Janoškova - Matúškova	Mimoúrovňová	CDS (Smart) - styková
KR11	Banisko	Chočská - I/59	Styková	CDS (Smart) - styková
KR12	Vyšný Kubín	I/59 – III/2247	Styková	CDS (Smart) - styková
KR13	Mokrad' ČS Slovnaft	III/2250 - III/2246	Styková	CDS (Smart) - styková
KR14	Autobusová stanica	III/2246 - III/2246	Styková	CDS (Smart) - styková
KR15	Kaplnka ČSA	III/2246 - ČSA	Styková	CDS (Smart) - styková
KR16	Navrhovaná Kocmál'	I/59 - Priemyselná zóna	-	Mimoúrovňová

Centrálna dopravná signalizácia - riadená
*CDS križovatka

Neuvažovať s okružnými a turbo-okružnými križovatkami v urbanizovanom priestore mesta Dolný Kubín.

2.2.9. V správe o hodnotení vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na schopnosť rozvoja dotknutých obcí **a rozvojové územia podľa územných plánov dotknutých obcí, vrátane vyhodnotenia vybudovania svojou dĺžkou porovnateľného úseku plného profilu RC R3 pri variante V2 (zelený, mestský) a súbežného úseku cesty I. triedy namiesto úseku cesty I/59 využitej ako R3 pri variante V2 (zelený, mestský).** Strana č. 6 rozsahu hodnotenia č. 2489/2024-11.1.2/dš, 66739/2024, 66742/2024-int. zo dňa 11. 10. 2024

2.2.10. V správe o hodnotení vyhodnotiť vplyvy novej súbežnej komunikácie **I. triedy namiesto úseku cesty I/59 využitej ako R3 pri variante 2 (zelený, mestský)** križujúcej rieku Orava na životné prostredie.

2.2.11. V správe o hodnotení posúdiť a vyhodnotiť dopady rozšírenia ochranného pásma rýchlostnej cesty R3 na rozvojové lokality mesta Dolný Kubín podľa Územného plánu mesta Dolný Kubín a na rozvojové lokality obce Bziny podľa Územného plánu obce Bziny **vrátane vyhodnotenia vybudovania svojou dĺžkou porovnateľného úseku plného profilu RC R3 pri variante V2 (zelený, mestský) a súbežného úseku cesty I. triedy namiesto úseku cesty I/59 využitej ako R3 pri variante V2 (zelený, mestský).**

2.2.12. V správe o hodnotení v rámci variantu 1 preveriť možnosť zaústenia tunela z južnej strany v siedmom kilometri. V rámci variantu **V1 (modrý, tunelový) v ôsmom až desiatom kilometri a v rámci variantu V2 (zelený, mestský) v deviatom až jedenástom kilometri**

navrhnuť úplné mimoúrovňové napojenie na všetky smery s jestvujúcou komunikáciou I/59 pre lepšiu dostupnosť a rýchle prepojenie mestských urbanizovaných častí mesta Dolný Kubín a **okolitých obcí**.

2.2.13. V rámci správy o hodnotení preveriť možnosť do variantu 1 (modrý, tunelový) zapracovania subvariantu V1a (svetlomodrý, tunelový) s vyústením južného portálu do územia s nižším rozvojovým potenciálom mesta Dolný Kubín (južnejšie pod areálom IMPA Dolný Kubín – „Gálovo“) a vyústením severného portálu tunela do územia s nižším rozvojovým potenciálom obce Bziny (východnejšie poza areál poľnohospodárskeho družstva). V správe o hodnotení vyhodnotiť vplyvy subvariantu V1a.

2.2.14. V rámci správy o hodnotení vyhodnotiť možnosť ponechania súčasnej komunikácie, ktorá prechádza popri obci Valaská Dubová a vybudovania samostatného vjazdu a výjazdu na komunikáciu R3 obyvateľom obce Komjatná a Studničná v zmysle stanoviska obce Valaská Dubová (list č. 18/2022 zo dňa 19. 01. 2022) a stanoviska obce Komjatná (list č. 71503/2021 zo dňa 19. 01. 2022).

2.2.15. V rámci správy o hodnotení doplniť a vyhodnotiť vplyvy asanácií a doplniť druh požadovaného povolenia podľa osobitného predpisu **pri zohľadnení vybudovania svojou dĺžkou porovnateľného úseku plného profilu RC R3 pri variante V2 (zelený, mestský) a súbežného úseku cesty I. triedy namiesto úseku cesty I/59 využitej ako R3 pri variante V2 (zelený, mestský)**.

2.2.16. Popísať a vyhodnotiť, či umiestnenie navrhovanej činnosti nebude zasahovať do pozemkov, na ktorých sú evidované environmentálne záťaž.

2.2.17. Popísať ako bude riešené zabezpečenie prístupu vlastníkov na pozemky, ktoré budú pravdepodobne ovplyvnené navrhovanou činnosťou a ich prístupnosť môže byť ovplyvnená. Popísať a vyhodnotiť spôsob využitia, umiestnenie dočasných depónií výkopovej zeminy, stavebného materiálu a stavebných dvorov **(najmä časť mesta Dolný Kubín – Kňažia, sídlisko Banisko, ul. Jánoškova)**.

2.2.18. V správe o hodnotení opísať a graficky znázorniť dopravné napojenie na existujúce cesty (s identifikáciou a kategorizáciou príslušných komunikácií), ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou a v súlade s príslušnými normami STN a TP s prehľadnou mapovou prílohou **a vyhodnotiť kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti všetkých navrhovaných variantoch na dotknuté komunikácie a križovatky**.

2.2.19. V správe o hodnotení navrhnuť vhodné vodozádržné opatrenia, adekvátne k dosiahnutému stupňu projektovej prípravy na úrovni technického podkladu pre správu o hodnotení. Strana č. 7 rozsahu hodnotenia č. 2489/2024-11.1.2/dš, 66739/2024, 66742/2024-int. zo dňa 11. 10. 2024.

2.2.20. Posúdiť vplyvy nového variantu (variant 3), ktorý je zadefinovaný v časti 1 tohto rozsahu hodnotenia, **ktorý zohľadní aj napojenie cesty I/70** (varianty riešenia navrhovanej činnosti), pričom je ho možné riešiť, napríklad ako: - tunelový variant riešiaci celé kritické

úseky; - konkrétny migračný profil identifikovaný migračnou štúdiou na kritických úsekoch riešiť tunelovým variantom; - konkrétny migračný profil identifikovaný migračnou štúdiou na kritických úsekoch riešiť iným migračným objektom.

2.2.21. Pri návrhoch ekoduktov zohľadniť aktuálne odborné poznatky o migrácii živočíchov v dotknutom území, napr. aj „Jadrové oblasti a ekologické koridory pre veľké šelmy v Karpatoch“ (ConnectGreen: Core areas and ecological corridors for large carnivores in the Carpathians), kde je územie medzi Valašskou Dubovou a Likavkou charakterizované ako „critical connectivity area“ s odporúčanou stredovou šírkou ekoduktov minimálne 200 m.

2.2.22. V rámci správy o hodnotení nahradiť slovo „ekodukty“ za „migračné objekty“.

2.2.23. Prepracovať a predložiť primerané hodnotenie tak, aby bolo v súlade s Metodikou hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023) v Slovenskej republike ako aj s ustanoveniami § 19 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Primerané hodnotenie vypracovať pre všetky navrhované varianty a záver formulovať jednoznačne a zrozumiteľne.

2.2.24. V správe o hodnotení vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti súvisiace s výstavbou a prevádzkou rýchlostnej cesty R3 (napr. uloženie rúbaniny z tunela, stavebné dvory, prístupové cesty).

2.2.25. V správe o hodnotení vymedziť a zrozumiteľne identifikovať dotknuté územie, **vrátane dotknutého územia v prípade dobudovania svojou dĺžkou porovnateľného úseku plného profilu RC R3 v jednotlivých variantoch.**

2.2.26. Na zmiernenie všetkých identifikovaných vplyvov navrhnúť také zmierňujúce opatrenia, ktoré budú konkrétne, adresné a vyhodnotiteľné. Za zmierňujúce opatrenia sa nepokladá dodržiavanie všeobecne platných legislatívnych predpisov. Do zmierňujúcich opatrení zahrnúť realizáciu protihlukových bariér z nepriehľadných materiálov, priepusty pre migráciu hydrických a drobných živočíchov, inštaláciu ochrany (clony) proti osvetleniu z automobilov (prírodné alebo umelé tieniace opatrenia na ekodukte). Opatrenia vypracovať aj pre etapu prevádzky navrhovanej činnosti.

2.2.27. Vyhodnotiť vplyv výstavby navrhovanej činnosti na ekosystém vodného toku **Orava, Jasenovský potok**, Likavka, **vrátane ich dotknutých prítokov** doplniť inventarizáciu dotknutých druhov a vplyv výstavby a konštrukčného riešenia na dotknuté druhy.

2.2.28. Vyhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na všetky predmety ochrany, vrátane hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*), nakoľko Program záchrany Tetrao hlucháňa vyhodnocuje Strana č. 8 rozsahu hodnotenia č. 2489/2024-11.1.2/dš, 66739/2024, 66742/2024-int. zo dňa 11. 10. 2024 toto územie ako významný koridor potrebný pre zachovanie komunikácie v rámci jadrovej populácie.

2.2.29. Navrhnúť konkrétne požiadavky na monitoring záujmov ochrany prírody a krajiny: prvky, čas a trvanie monitorovania, adresáta i spôsob odovzdávania výstupov.

2.2.30. Vypracovať a predložiť migračnú štúdiu, ktorá zhodnotí funkciu územného systému ekologickej stability, najmä vzhľadom na migračné biokoridory národného, nadregionálneho a

regionálneho významu, s dôrazom na zabezpečenie integrity a konektivity ekologickej siete a chránených území prírody vrátane území európskeho významu a navrhne technické opatrenia na zabezpečenie funkčnosti biokoridorov.

2.2.31. V prípade zistení straty alebo ohrozenia biodiverzity z titulu nevyhnutného zásahu do biotopov, ako aj do druhov národného a medzinárodného významu spracovať návrh vhodných opatrení.

2.2.32. Vyhotoviť mapový podklad s vyznačením plôch biotopov európskeho a národného významu nachádzajúcich sa priamo v dotknutom území a uviesť rozsah ich zničenia, resp. ich poškodenia. Plošné zastúpenie dotknutých biotopov európskeho a národného významu, predpokladanú plochu zničených a poškodených biotopov európskeho a národného významu a ich spoločenskú hodnotu v súvislosti s plošnými nárokmi záberom pôdy vplyvom stavby uviesť v tabuľkovom prehľade, v ktorom budú porovnané navrhované varianty.

2.2.33. Popísať a vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na rieku Orava **a Jasenovský potok, vrátane ich dotknutých prítokov**, so zreteľom na možné znečistenie počas výstavby navrhovanej činnosti **a počas prevádzky R3**.

2.2.34. Pri vypracovávaní správy o hodnotení brať do úvahy trasovanie rýchlostnej cesty R3 v riešenom úseku, uvádzané v platnej koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1, v trase Oravský Podzámok – Dolný Kubín – Komjatná – Hubová križovatka s diaľnicou D1. Rešpektovať nariadenie Komisie (EÚ) 2017/849 zo 7. decembra 2016, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013, v ktorom je koridor ciest I/59 a I/70 v trase Trstená – Oravský Podzámok – Dolný Kubín – Kľačany na Orave (vrátane riešeného úseku) vedený ako súčasť Súhrnnej siete TEN-T, určenej na modernizáciu, ktorá spája aglomerácie Krakov – Budapešť (nie Katowice – Budapešť, ako je nesprávne uvádzané v zámere navrhovanej činnosti).

2.2.35. Vypracovať a predložiť hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA) s cieľom komplexne vyhodnotiť všetky vplyvy navrhovanej činnosti, vrátane možných vplyvov hluku, **prachu, svetla** a vibrácií na zdravie obyvateľstva (**vrátane dopravy na všetkých dotknutých súbežných komunikáciách a križovatkách**) z hľadiska krátkodobého aj dlhodobého pôsobenia a s ohľadom na ich možné kumulatívne a synergické účinky s už existujúcimi zdrojmi v dotknutej oblasti s použitím dostupných vedeckých štúdií.

2.2.36. Posúdiť rozdiel v ekonomických nákladoch jednotlivých variantov RC R3 pri zohľadnení budovania tunelovej časti už v plnom profile (najmä pri variante V1 (modrý, tunelový), tvorený dvoma dvojpruhovými rúrami spolu o dĺžke takmer 2 km) a vyvolaných investícií. Posúdiť dopad budovania svojou dĺžkou porovnateľného úseku plného profilu RC R3 v úseku variantného riešenia (územie mesta Dolný Kubín) pri variante V2 (zelený, mestský) v budúcnosti na rozvoj mesta Dolný Kubín a na životné prostredie.

2.2.37. Doplniť a posúdiť vybudovanie nového súbežného úseku cesty I. triedy namiesto úseku cesty I/59 využitej ako R3 pri variante V2 (zelený, mestský) v úseku variantného riešenia (územie mesta Dolný Kubín).

2.2.37. V rámci samostatnej prílohy správy o hodnotení sa vyjadriť ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru navrhovanej činnosti, k návrhu rozsahu hodnotenia a prípadne Strana č. 9 rozsahu hodnotenia č. 2489/2024-11.1.2/dš, 66739/2024, 66742/2024-int. zo dňa 11. 10. 2024 k určenému rozsahu hodnotenia, v prehľadnej forme vyhodnotiť splnenie všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru navrhovanej činnosti, k návrhu rozsahu hodnotenia, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia, resp. odôvodniť ich nesplnenie.

Zhrnutie:

Mesto Dolný Kubín nesúhlasí s trasovaním mestského variantu „V2“ a „V2a“. Akceptovateľné variantné riešenie, ktoré je v súlade s Územným plánom mesta Dolný Kubín je tunelový variant V1 – modrý. Navrhujeme posúdiť a odporučiť do ďalších stupňov projektových dokumentácií variant V1 vrátane subvariantného riešenia vjazdu do južného portálu tunela v kilometri 7.5 navrhovanom ako V1a so zmenou severného pripojenia ďalej od obce Bziny, tak ako je uvedené v týchto pripomienkach. Do povinného hodnotenia požadujeme vnieť dopady na mesto Dolný Kubín najmä z pohľadu dopravno-kapacitných možností, zmien v jednotlivých križovatkách a vplyvu na životné prostredie zastavaného sídla.

Mesto Dolný Kubín je zároveň rozvojovým a v mnohých oblastiach spádovým územím pre región celej Oravy s počtom obyvateľov takmer 140 000.

S pozdravom

Ing. Ján P r í l e p o k

primátor Mesta Dolný Kubín

